T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2016/22

İtiraz Eden (Davalı) : Milli Eğitim Bakanlığı - ANKARA
Vekili : Av. Esma Astarlıoğlu - Aynı adreste

Karşı Taraf (Davacı) : Türkiye Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri Kolu Kamu Çalışanları Sendikası (Türk Eğitim Sen)
Vekili : Av. Gonca Samancı
Erzurum Mah. Talatpaşa Bulvarı No:160 K:6 - Cebeci/ANKARA

İstemin Özeti : Danıştay Sekizinci ve Onbeşinci Daireleri Müşterek Kurulunca verilen, yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne ilişkin 19/10/2015 günlü, E:2015/5355 sayılı karara, davalı idare itiraz etmekte ve kararın kaldırılmasını istemektedir.

Danıştay Tetkik Hâkimi . Burçin Güngör
Düşüncesi : İtirazın reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosya incelendi, gereği görüşüldü:

Dava; 02/04/2014 günlü, 1360110 sayılı Makam Oluru ile yürürlüğe giren Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Direksiyon Eğitimi Dersi Sınav Yönergesi'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının (g) bendi ile 2. fıkrasının (i) bendinin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle açılmıştır.

Danıştay Sekizinci ve Onbeşinci Daireleri Müşterek Kurulunun 19/10/2015 günlü, E:2015/5355 sayılı kararıyla; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 8. maddesinin (a) bendi ile 42. maddesi, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği'nin 28., 29., 31., 32., 33. ve 46. maddeleri, Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Direksiyon Eğitimi Dersi Sınav Yönergesi'nin 6. ve 7. maddeleri hükümlerinin değerlendirilmesinden; direksiyon eğitimi sınavlarında süreci kontrol etmek ve denetlemek amacıyla görevlendirilen maarif müfettişlerinin, kendilerine tahsis edilen araçla sınav güzergâhında sınav araçlarını takip etmek suretiyle, adı geçen Yönetmelik ve Yönergede belirtilen kurallara aykırı davranan ve Yönetmelik eki (Ek-3) ve (Ek-4)'de yer alan davranışları kursiyer yaptığı hâlde sınavı sonlandırmayan sınav uygulama ve değerlendirme komisyonu başkan ve üyelerini tespit ederek sınavlarda bir daha görev verilmemesini teklif edeceğinin, il sınav sorumlusu olan il millî eğitim müdürünce de, sınav sürecini kontrol edecek ve denetleyecekler ile sınav uygulama ve değerlendirme komisyonu başkan ve üyelerinden sınavda mevzuata aykırı hareket edenler hakkında sınavlarda bir daha görev verilmemesi şeklinde işlem tesis edileceğinin, bu aşamada mevzuata aykırılık ile ilgili herhangi bir inceleme veya soruşturma yapılmayacağının, ayrıca savunma da alınmayacağının anlaşıldığı, olayda, görevi direksiyon eğitimi sınavlarını denetlemek olan davalı idarenin sınavda mevzuata aykırı hareket eden görevlileri tespit ederek bunlara bir yaptırım uygulaması mümkün olmakla birlikte, yaptırıma konu fiille ilgili olarak idarece bir inceleme veya soruşturma yapılarak somut olayın açıklığa kavuşturulması ve ilgili görevli tarafından eylemin gerçekleştirilmiş olduğunun ortaya konulması zorunlu olup, aksi düşünceyle herhangi bir inceleme veya soruşturma yapılmaksızın yalnızca maarif müfettişlerinin raporları doğrultusunda yaptırım uygulanmasının, hem bireylerin Devlete olan güven duygusunu zedeleyeceği, hem de ilgililer tarafından bahse konu işlemin iptali istemiyle açılan davalarda, idarenin işlemin dayandığı sebebi (mevzuata aykırılık) yargı merci önünde

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden tXNFlx1 - 7LfStNO - cS5eEcb - KzQ3so= kodu ile erişebilirsiniz.

ortaya koymakta ve özellikle de kanıtlamakta zorlanacağı; öte yandan, kanun koyucu ve idarelerin, düzenlemeler yaparken hukuk devleti ilkesinin bir gereği olan ölçülülük ilkesiyle de bağlı oldukları, bu ilkenin ise, "elverişlilik", "gereklilik" ve "orantılılık" olmak üzere üç alt ilkeden oluştuğu, "elverişliliğin", başvurulan önlemin ulaşılmak istenen amaç için elverişli olmasını, "gerekliliğin", başvurulan önlemin ulaşılmak istenen amaç bakımından gerekli olmasını, "orantılılığın" ise başvurulan önlem ve ulaşılmak istenen amaç arasında olması gereken ölçüyü ifade ettiği, bir kurala uyulmaması nedeniyle kanun koyucu veya idareler tarafından öngörülen yaptırım ile ulaşılmak istenen amaç arasında da "ölçülülük ilkesi" gereğince makul bir dengenin bulunmasının zorunlu olduğu; bu itibarla, dava konusu düzenlemeyle, trafik kazalarının önüne geçilebilmesi amacıyla mevzuata aykırı hareket eden görevlilere "sınavlarda bir daha görev verilmemesi" şeklinde bir yaptırım uygulanması öngörülmüşse de, ulaşılmak istenen amaç ile yaptırım arasında makul bir dengenin sağlanabilmesi için mevzuata aykırı eylemin ağırlığına göre kademeli bir yaptırım sisteminin uygulanması gerekmekte olup, dava konusu düzenleme ile her türlü mevzuata aykırılık için sürekli ve süresiz olarak hak mahrumiyetine sebep olacak türden bir idari yaptırımın getirilmesinin, hem fiil ile yaptırım arasındaki dengenin bozulmasına, hem de 120 saatlik eğitimden geçerek sınavda görev alan ilgililer açısından hakkaniyete aykırı uygulamalara sebebiyet vereceği; bu durumda, yaptırıma konu fiille ilgili inceleme ve soruşturma yolunun kapatılması ve öngörülen yaptırımla ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir dengenin bulunmaması nedeniyle, dava konusu düzenlemede hukuk devletinin bir gereği olan hukuki güvenlik ve ölçülülük ilkelerine uyarlık bulunmadığı; öte yandan, dava konusu düzenlemelerin çalışma hakkına ilişkin olması nedeniyle, uygulanması halinde telafisi güç ve imkansız zararların doğacağının da açık olduğu gerekçesiyle, dava konusu Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Direksiyon Eğitimi Dersi Sınav Yönergesi'nin 6. maddesinin 1. fıkrasının (g) bendi ile 2. fıkrasının (i) bendinin yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Davalı idare, anılan karara itiraz etmekte ve kararın kaldırılmasını istemektedir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Sürücü Adaylarının Sınavları ile Sürücü Belgelerinin Verilmesi Esasları" başlıklı 42.maddesinin 3.fıkrasında, "Sürücülerin eğitimleri ve sınavları, eğitimlerin ve sınavların süresi, içeriği ve yapılacağı yerlerin özellikleri, sınav yapıcıların nitelikleri ve eğitimi ile diğer usul ve esaslar İçişleri Bakanlığının uygun görüşü alınarak Millî Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir." hükmü yer almaktadır.

29/05/2013 günlü, 28661 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği'nin, 04/03/2014 günlü, 28931 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değişik "Direksiyon eğitimi dersi il sınav sorumlusu ve sınav yürütme komisyonu" başlıklı 29.maddesinin 1.fıkrasında, "İl millî eğitim müdürü, il sınav sorumlusu olarak direksiyon eğitimi dersi sınavında sınav yürütme komisyonlarını denetleyerek iş ve işlemlerin mevzuata uygun yapılmasını sağlar. Denetim görevi yapacak olan il sınav sorumlusunun görevleri Genel Müdürlükçe belirlenir.", 4.fıkrasında ise, "Direksiyon eğitimi dersi sınav yürütme komisyonlarının oluşumu ve görevleri Genel Müdürlükçe belirlenir." kuralı yer almaktadır.

Bu hükümlere dayanılarak hazırlanan ve 02/04/2014 günlü, Makam Oluru ile yürürlüğe giren dava konusu Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Direksiyon Eğitimi Dersi Sınav Yönergesi'nin "Direksiyon eğitimi dersi il sınav sorumlusu ve direksiyon eğitimi dersi sınav yürütme komisyonunun görevleri" başlıklı 6.maddesinin 1.fıkrasının (g) bendinde, il milli eğitim müdürünün direksiyon eğitimi dersi il sınav sorumlusu olarak, sınav sürecini kontrol edecek ve denetleyecekler ile direksiyon eğitimi dersi sınavı uygulama ve değerlendirme komisyonu başkan ve üyelerinden sınavda mevzuata aykırı hareket edenlere, sınavlarda

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden tXNFlx1 - 7LfStNO - cS5eEcb - KzQ3so= kodu ile erişebilirsiniz.

herhangi bir inceleme veya soruşturmaya gerek kalmaksızın bir daha görev verilmemesini sağlayacağı; aynı maddenin 2.fıkrasının (i) bendinde de, direksiyon eğitimi dersi sınav yürütme komisyonunun, direksiyon eğitimi dersi sınav uygulama ve değerlendirme komisyonu ile diğer görevlilerden sınavda mevzuata aykırı hareket ettiği tespit edilenlere, herhangi bir inceleme veya soruşturmaya gerek kalmaksızın bir daha görev verilmemesini sağlayacağı belirtilmektedir.

Ancak, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 42.maddesinde, sınavlar, sınav yapıcıların nitelikleri ile diğer usul ve esasların, İçişleri Bakanlığı'nın uygun görüşü alınarak Milli Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak "yönetmelik" ile düzenlenmesi öngörülmüştür.

Bu durumda, dava konusu Yönerge hükümlerinin, 2918 sayılı Kanunun 42.maddesi uyarınca "yönetmelik" ile düzenlenmesi gereken konularda düzenleme getirmesi nedeniyle, anılan Kanuna ve hukuka aykırı olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu nedenle, yaptırıma konu eylemle ilgili olarak inceleme ve soruşturma yolunun kapatıldığı ve öngörülen yaptırımla ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir dengenin bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu Yönergenin yürütmesinin durdurulması yolundaki Müşterek Kurul kararı sonucu itibarıyla yerindedir.

Açıklanan nedenlerle, davalı idarece öne sürülen hususlar, yürütmenin durdurulması yolundaki Danıştay Sekizinci ve Onbeşinci Daireleri Müşterek Kurulu kararının kaldırılmasını gerektirecek nitelikte görülmediğinden, davalı idarenin itirazının yukarıda belirtilen gerekçeyle REDDİNE, 17/03/2016 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	**Üye**	**Üye**	**Üye**	**Üye**
Namık Kemal	Nüket	Nurben	Gürsel	Nalan
ERGANİ	YOKLAMACIOĞLU	ÖMERBAŞ	MEKİK	TERZİ
Üye	**Üye**	**Üye**	**Üye**	**Üye**
Ali İhsan	Hasan	Abdülkadir	Doç. Dr. Selami	Erhan
ŞAHİN	GÜZELER	ATALIK	DEMİRKOL	ÇİFTÇİ
Üye	**Üye**	**Üye**	**Üye**	**Üye**
Ahmet	Turgay Tuncay	Oğuz	Hasan	Yunus
ARSLAN	VARLI	YAĞLICI	ODABAŞI	AYKIN

Üye	**Üye**
Muhsin	Bilge
YILDIZ	APAYDIN

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden tXNFlx1 - 7LfStNO - cS5eEcb - KzQ3so= kodu ile erişebilirsiniz.